

پایان ایدئولوژی چاوز در ونزوئلا

دو هفته از زمانی که نیکلاس مادورو در انتخابات ریاست جمهوری ونزوئلا اعلام پیروزی کرده می‌گذرد و نتیجه انتخابات ونزوئلا را بیش از گذشته به ورطه بی‌ثباتی کشانده است. اگرچه در سال گذشته ونزوئلا به لحاظ روابط بین‌المللی در شرایط چندانی مناسب نبود اما حالا این امکان وجود دارد که این کشور در نیم‌کره غربی بیش از گذشته منزوی شود. مادورو و اپوزیسیون ونزوئلا تقریباً ۵ ماه فرصت دارند که این وضعیت بن‌بست را به پایان برسانند و اگر در این مسیر موفق نباشند، ممکن است ونزوئلا تبدیل به یک کشور بی‌ثبات شود؛ به‌طوری‌که مادورو نیز دیگر قدرت را در اختیار نداشته باشد. اگرچه کاراکاس در خصوص سرکوب مخالفان هیچ تردیدی به خود راه نمی‌دهد اما واکنش دولت مادورو به مخالفانی که نتیجه انتخابات را به چالش کشیده‌اند، به جهت شدت، در دهه‌های گذشته بی‌سابقه بوده است. نوع واکنش دولت مادورو موجب شده که اعتبار باقی‌مانده نهادهای سیاسی ونزوئلا نیز از دست برود. دادگاه عالی ونزوئلا به درخواست مادورو، پیروزی اش را در انتخابات بدون بررسی اعتراضات وارد شده از سوی اپوزیسیون تأیید کرد. دولت ونزوئلا برای ساکت کردن مخالفان شبکه اجتماعی توییتر را در این کشور مسدود کرده است. در عین حال، نهاد قانونگذاری ونزوئلا همچنان به تصویب قوانینی در حمایت از دولت ادامه می‌دهد و به این ترتیب دولت قادر است هر قدرتی که می‌خواهد را برای سرکوب اعتراضات سراسری در اختیار بگیرد. علاوه بر این دولت ونزوئلا یک نیروی امنیتی فضای سایبری نیز ایجاد کرده است. در آن سو، اپوزیسیون ونزوئلا نیز از سرکوب دولت برای جلب حمایت‌های بین‌المللی استفاده می‌کند. بسیاری از کشورها از به رسمیت شناختن نتایج انتخابات ونزوئلا سر باز زده‌اند. متحدین ونزوئلا نظیر روسیه و ایران تمام‌قد از کاراکاس حمایت کرده‌اند اما برخی دیگر از متحدین سنتی ونزوئلا نظیر برزیل، مکزیک و کلمبیا از مقامات ونزوئلا خواسته‌اند شواهد معتبر انتخاباتی را منتشر کرده و ثابت کنند که در انتخابات تقلب و تخلف صورت نگرفته است. ماجادو، رهبر اپوزیسیون ونزوئلا از همه اتباع ونزوئلا در سراسر جهان خواسته در تاریخ ۱۷ آگوست دست به اعتراض بزنند. هدف از این اعتراض سرنگونی دولت مادورو نیست بلکه تشویق جامعه بین‌المللی به اعتبارزدایی از دولت مادورو و ایجاد زمینه برای مذاکره با دولت مادورو است. البته هر کدام از طرفین به سختی می‌توانند حمایت بین‌المللی را جلب کنند. حدود ۹۰ درصد از مردم ونزوئلا انتظار دارند که جامعه بین‌المللی کمک زیادی به آنها بکند. تا به اینجای کار واکنش جامعه بین‌المللی در مقایسه با واکنش اش به رخدادهای سال ۲۰۱۹ بسیار کم‌رنگ بوده است. در آن سال دولت مادورو علیه خوان گویادو که خود را رئیس‌جمهور ونزوئلا می‌دانست مبارزه می‌کرد. در آن سال جامعه بین‌المللی از گویادو حمایت می‌کرد اما در نهایت این حمایت اینقدر نبود که رهبر اپوزیسیون بتواند حمایت همه‌جانبه مردم ونزوئلا را به‌دست آورد و موفق به تغییر رژیم در این کشور شود. بیشتر کشورها تمایلی ندارند و یا نمی‌توانند تبعات بی‌ثباتی سیاسی یا اقتصادی ونزوئلا را تحمل کنند خصوصاً اینکه اگر ونزوئلا مانند گذشته دوباره بی‌ثبات شود موج مهاجران قاره آمریکای لاتین را در خواهد نوردید. بعد از انتخابات حدود ۴۳ درصد مردم ونزوئلا گفته‌اند که قصد دارند کشورشان را ترک کنند و حدود ۳۵ درصد دیگر گفته‌اند به ترک کشورشان فکر می‌کنند. مقامات کشورهای برزیل، مکزیک، کلمبیا، در حال گفت‌وگو با مادورو هستند. موضع این کشورها در قبال ونزوئلا نشان می‌دهد که داینامیک جدیدی در قبال ونزوئلا در حال شکل‌گیری است. ایدئولوژی‌ای که هوگو چاوز با استفاده از آن به قدرت رسید و سال‌ها در قدرت باقی ماند، دیگر خریداری ندارد. رهبران چپگرا در دیگر کشورهای آمریکای لاتین نظیر مائوئول اوپرادور، لولا داسیلوا و گوستاوو پترو دکترین‌های حکمرانی خود را با فاصله گرفتن از ایدئولوژی چپ و نزدیک شدن به موضوعات اجتماعی - اقتصادی طرح‌ریزی کرده‌اند. در میانه تغییرات ایدئولوژیک و از میان رفتن اعتبار نهادهای سیاسی ونزوئلا، کاراکاس دیگر نخواهد توانست روی دوستی این کشورها حساب باز کند.

یاسمن طاهریان

گزارشگر گروه بین‌الملل

دست و پا در زنجیر، چشم‌ها بسته، بی‌حرکت، بدون یک کلمه حرف و گاهی همراه با ضرب و شتم وحشیانه. این داستان روزها و هفته‌ها نیروهای حماس و غیرنظامیان فلسطینی غزه در زندان سدی تیمان است. از هفتم اکتبر، ۱۸ زندانی فلسطینی در بازداشتگاه‌های اسرائیل جان خود را از دست داده‌اند و تعداد بسیاری دیگر در کمپ‌های نظامی.

عمر ابو حلال ۱۵ آوریل از زندان آزاد شد اما در ذهنش هنوز دارد در آنجا ذره ذره از بین می‌رود. هیکل قوزکرده‌اش که بر عصای چوبی کنده کاری شده‌ای تکیه کرده، جوانی‌اش را از او گرفته است. تراس جلوی خانه ابوحلال منظره قسمت‌هایی از شهر دورا را دارد؛ انبوهی از خانه‌های سفیدرنگی که تپه‌های زرد جنوب حبرون و کرانه باختری اشغالی را پوشانده است. یکی از مهره‌های کمر عمر شکسته است؛ ضرباتی که در زندان، شکستگی کهنه ستون فقرات او را تشدید کرده است. گزارش پزشکی عمر نشان می‌دهد گهای بیضه‌هایش گشاده شده‌اند: «بیشترین در در اینجا دارم. روزی که از زندان آزاد شدم، آنها مرا در خیابان مقابل چشمان مردم کتک زدند». او که ۳۰ سال بیشتر سن ندارد با چشمان قرمز از بی‌خوابی، مین و مین کتان می‌گوید: «درد فیزیکی بالاخره تمام می‌شود اما از روح آدم هیچ‌وقت بیرون نمی‌رود.»

چند روز پس از حمله غافلگیرانه به جنوب اسرائیل در ۱۷ اکتبر، در مجموع ۱۲۰ نفر از شبه‌نظامیان حماس، اعضای نخبه‌شاخه نظامی جنبش و غیرنظامیان فلسطینی نوار غزه دستگیر شدند. آنها به بازداشتگاهی در پایگاه پلیس نظامی در کمپ سدی تیمان، بین شهر اوفاعیم و پترالسبع در صحرای نقب فرستاده شدند. چند ماه بعد، بیش از ۴۵۰۰ نفر دیگر از ساکنان نوار غزه که در میان آنها شبه‌نظامیان سازمان‌های مختلف و غیرنظامیان دیده می‌شوند، به این بازداشتگاه منتقل شدند. زندانیان فلسطینی و ناظران قانونی سدی تیمان را با کمپ‌های شکنجه‌گاه بدنام مانند گوانتانامو و زندان ابوغریب در عراق مقایسه کرده‌اند.

از زمان شروع جنگ، هزاران سرباز اسرائیلی در نیروهای عادی و ذخیره در سدی تیمان خدمت کرده‌اند. اکثر آنها در غالب ماموریت یگان خود به آنجا منتقل شده بودند. در ماه‌های اخیر، تعدادی از سربازان و کادر درمان این زندان با هارتس درباره سرگذشت خود در این بازداشتگاه صحبت کرده‌اند.

زندان سدی تیمان پس از هفتم اکتبر تأسیس شد و پس از مدت کوتاهی گزارش‌هایی در رسانه‌های اسرائیلی و خارجی خبر دادند که زندانیان این بازداشتگاه سرنگی می‌کشند، مورد ضرب و شتم قرار می‌گیرند و شکنجه می‌شوند. ادعاهایی هم مطرح شد که شرایط این بازداشتگاه مطابق قوانین بین‌المللی نیست. علاوه بر آن اتهامات دیگری نیز درباره شیوه درمان زندانیان در بیمارستانی سیار در نزدیکی آن مطرح شده بود. کارکنان این بیمارستان می‌گویند که به بیماران زندانی بانی غذا داده می‌شود، پوشیدنی پوشک به جای استفاده از سرویس بهداشتی اجباری است و تن زخمی دست‌های زندانیان ۲۴ ساعت محکم به تخت بسته شده که گاهی به جراحی قطع عضو منجر می‌شود؛ آن هم بدون ماده بیهوشی.

طبق گزارش‌ها، دو ماه پیش ارتش اسرائیل تحقیقات جنایی خود را درباره سربازانی که در مرگ ۳۶ زندانی در این کمپ متهم شده بودند، آغاز کرد. اما واکنش‌های بین‌المللی زمانی بالا گرفت که ۱۰ سرباز به‌ظن آزار و اذیت جنسی یک زندانی فلسطینی دستگیر شدند. انتشار فیلم‌های دوربین‌های نظارتی از سدی تیمان در روز سه‌شنبه در شبکه خبری ۱۲ تلویزیون اسرائیل نشان داد سربازان اسرائیلی به‌صورت گروهی به مرد فلسطینی زندانی تجاوز می‌کنند. این زندانی فلسطینی سپس به بیمارستان منتقل شد و پزشکان از عدم توانایی او برای راه رفتن خبر دادند. سربازان عادی یا ذخیره که ماموریت خود را در سدی تیمان می‌گذرانند، زیرمجموعه نیروهای نظامی هستند که مسئولیت کامل رخدادهای این کمپ را برعهده دارند.

گوانتاناموی اسرائیل

پس از آنکه تعداد افساگری‌های زندانیان درباره اتفاقات سدی تیمان بیشتر شد، ۵ سازمان حقوق بشری دادخواستی مبنی بر درخواست تعطیلی این بازداشتگاه را در دادگاه عالی دادگستری ثبت کردند. در اوایل ماه ژوئن، دولت اسرائیل اعلام کرد که قصد دارد اکثر زندانیان را به مرکزی انتقال دهد که اداره آن زیرمجموعه سازمان زندان‌های اسرائیل است و کمپ سدی تیمان به ماموریت اصلی‌اش که «زندانی فقط برای بازداشت کوتاه‌مدت و موقت به‌منظور بازجویی و طبقه‌بندی» افراد باشد، بازمی‌گردد. دولت اسرائیل در واکنش دیگری به دادگاه عالی دادگستری در اوایل همین ماه اعلام کرد الان فقط ۲۸ زندانی در این مجموعه قرار دارند.

به گزارش اینترسپت، در همان ماه اول حمله اسرائیل به غزه، سدی تیمان، رنگ خطری را برای رانی پلی، وکیل حقوق بشر اسرائیلی و سایر کنشگران حقوقی به‌صدا درآورد. پلی و همکارانش گزارش‌هایی از شرایط بد زندانیان فلسطینی در سدی تیمان به گوش‌شان می‌رسید. آنها داستان‌هایی از خشونت سربازان علیه فلسطینی‌های دربندرامی شنیدند که در یک مورد یک فلسطینی جان خود را از دست داده است. تحقیقات شبکه خبری سی‌ان‌ان در ماه

اینجا جهنم

فلسطینی‌ها از ضرب و شتم، شکنجه و

می‌نشان داد که زندانیان فلسطینی با دست و پای بسته و چشم‌بند به‌اجبار باید تمام شب را زیر چراغ‌های پر نور امنیتی بنشینند یا گاهی بایستند و سربازان اسرائیلی که انگیزه انتقام حملات هفتم اکتبر را داشتند زندانیان را کتک می‌زدند.

در اواخر ماه می، تحقیقات اینترسپت نشان داد که صدها پزشک فلسطینی در بازداشتگاه‌های اسرائیلی ناپدید شده‌اند و یکی از جراحان بر اثر ضرب و شتم و آزار و اذیت جان خود را از دست داده است. یک ماه بعد، گزارش جداگانه‌ای از هارتس نشان داد که نیروهای دفاعی اسرائیل در حال تحقیق درباره مرگ ۴۸ نفر از فلسطینی‌ها در غزه بوده‌اند که در بازداشت نیروهای اسرائیلی قرار داشتند در میان آنها ۳۶ نفرشان در سدی تیمان زندانی بودند. این رسانه اسرائیلی سپس این زندان را «گوانتاناموی اسرائیل» خطاب کرد. پلی که نماینده انجمن حقوق بشر در اسرائیل است پس از انتشار گزارش سی‌ان‌ان، دادخواستی را از طرف ۵ سازمان حقوق بشری به دادگاه عالی اسرائیل ثبت کرد تا دستور دولت زندان سدی تیمان بسته شود. آنها امیدوارند که اگر در این راه موفق شوند، دادخواست آنها بتواند زمینه‌ای برای تعطیلی زندان‌های نظامی اسرائیل شود. پلی به اینترسپت می‌گوید: «انقدر وحشتناک بود که نمی‌توانستیم آن را نادیده بگیریم.»

گیدئون لوی، روزنامه‌نگار اسرائیلی در هارتس درباره شاخه نظامی حماس موسوم به نیروهای نخبه می‌نویسد: «اما هم نخبه خودمان را داریم که بدتر از نسخه حماس است. با آنچه در سدی تیمان اتفاق افتاد، دیگر نمی‌توانیم فریادمان را بلند کنیم و از ظلم و خشونت نخبه‌شکایت کنیم؛ نخبه ما هیچ برتری ندارند. حتی بدتر هم هست چون از طرف دولت اقدامات خود را انجام داده است یا حداقل در سکوت آنها و چشم‌پوشی‌هایشان. در نتیجه نخبه اسرائیل بدتر از نخبه آنهاست.»

اسرائیل تاکنون بیش از ۱۰ هزار فلسطینی را بدون اتهام یا برگزاری دادگاه زندانی کرده است و ۱۵۰۰ نفر از آنها گروگان‌هایی هستند که از ماه اکتبر از غزه ربوده شده‌اند. بسیاری از گروگان‌ها در اردوگاه کاری سدی تیمان شکسته و خموده شده‌اند. خالد محججه، وکیل فلسطینی که به این کمپ دسترسی داشته به مجله ۹۷۲۰ اسرائیلی در ماه ژوئن گفت: «این زندان از ابوغریب هم ترسناک‌تر است.» او می‌گوید: «۱۵ سال است که در این حرفه کار می‌کنم. هیچ‌وقت انتظار نداشتم که درباره تجاوز زندانیان یا تحقیرهایی این چنینی بشنوم. این [کمپ] نه تنها برای بازجویی نیست؛ چون اکثر زندانی‌ها پس از روزهای طولانی بازجویی می‌شوند، بلکه برای انتقام است. انتقام از کی؟ تمام آنها غیرنظامیان، جوانان، بزرگسالان و کودکان‌اند. محججه به الجزیره گفته بود که سربازان اسرائیلی به ۶ نفر از زندانیان فلسطینی مقابل دیگر زندانیان در سدی تیمان تعرض جنسی کردند.»

چشم‌پوشی آمریکا بر جنایات اسرائیل

در حالی که گروه‌های حقوق بشری در داخل اسرائیل اقداماتی را برای محافظت از حقوق فلسطینی‌های زندانی، هم در کمپ‌های نظامی و هم در زندان‌های زیرمجموعه سازمان زندان‌های رسمی دولتی انجام داده‌اند، آمریکا هیچ فوری‌تی در برابر این مسئله نشان نداده است. وزارت خارجه آمریکا فقط زمانی درباره سدی تیمان نظر داد که از سوی خبرنگاران درباره انتشار گزارش سی‌ان‌ان تحت فشار قرار گرفت. در ماه می، ودانت پاتل، معاون سخنگوی وزارت خارجه گفت: «ما درباره این موضوع و سایر اتهامات مبنی بر آزار و اذیت علیه فلسطینی‌های در بند تحقیق می‌کنیم.» او اضافه کرد که آمریکا به‌طور کامل شفاف‌به‌تمام کشورها از جمله اسرائیل اعلام کرده است که باید با تمام زندانی‌ها رفتار انسانی صورت بگیرد، با حفظ کرامت انسانی و طبق قوانین بین‌المللی و باید به تمام حقوق زندانیان احترام گذاشته شود. «اوپسید ادعا کرد که آمریکا از دولت اسرائیل خواسته تا خود درباره این ادعاها تحقیق کند.»

پس از انتشار گزارش هارتس از مرگ ده‌ها نفر، هیچ اظهارنظر جدیدی ارائه نشد. بعدها در همان هفته در ماه ژوئن، نیویورک تایمز گزارشی را درباره شرایط سدی تیمان منتشر کرد که شامل شهادت زندانیان پیشین بود که در میان آزار و اذیت‌های زندان‌بان‌های اسرائیلی، با میله‌های فلزی مورد تجاوز جنسی قرار گرفته‌اند. این یافته‌های بحث‌برانگیز در بخش آخر گزارشی حدوداً ۴ هزار کلمه‌ای دفن شده بود؛ پس از مقدمه‌ای که فقط در آن «ضرب و شتم و دیگر

عکس: زندانیان فلسطینی با چشم‌بند روی تشک‌های کاغذی نشسته‌اند/